

تیاریزه‌ی ئانتا لای جیای دایکایه‌تی ... ئاری عوسمان خه‌یات

تیاریزه‌ی ئانتا لای جیای دایکایه‌تی

ئه‌نجام:

به‌در ئای مژوو پیاو هه‌ویداوه له‌گه‌ی زه‌واجه‌وه، ئهم غه‌ریزه‌یه‌ی ژن ب‌خ‌ی ک‌نتر بکات، به‌ام سه‌رکه‌وتوو نه‌بووه، چونکه له‌ نیهانی خ‌یاندای (هه‌رچی ژنی دونیا هه‌یه) له‌وه ت‌گه‌یشتوون، که پیاو به‌م زه‌واجه‌ی خ‌ی داه‌نه‌رتی، هه‌ویده‌دات شت‌کی ل‌ بست‌ن‌ته‌وه، به‌ام بیریان چوو‌ه‌ته‌وه چیت‌ر، له‌گه‌ پیاوان، نه‌چنه ن‌و ئه‌و گه‌مه‌یه‌وه.

▪ بنه‌ه‌تی ک‌شه‌که:

به‌م ش‌وه‌یه م‌ به‌ه‌ی ئه‌وه‌ی گیر‌ده‌ی غه‌ریزه‌ی دایکایه‌تییه، ئیت‌ر له‌لایه‌ن ن‌ره‌وه خراوه‌ته به‌رده‌م ئه‌گه‌ره‌کانی هه‌گه‌انه‌وه له‌خود، چونکه ن‌ر س‌کسی له‌م ده‌وت. م‌ کات‌ک ئاماده‌یه ئهم س‌کسه خ‌ش‌ی خ‌ی به‌ن‌ر ببه‌خش، که له‌به‌رانبه‌ردا و به‌ه‌یه‌وه بب‌ به‌دایک.

ورده‌ورده، ن‌ر له‌م نیازه‌ی م‌ ت‌ گه‌یشتوووه. ته‌ماحی ئه‌و زیاده‌وه ده‌وات، که ته‌نها س‌کسی ل‌وه‌رگر، ب‌یه‌ده‌یه‌وه دایکایه‌تییه‌که‌شی ل‌ بست‌ن‌ته‌وه، به‌ام چ‌ن؟ ن‌ر خ‌ی ناتوان‌ منا به‌ره‌م به‌ن‌ت.

که‌واته چی بکه‌ین؟

پ‌ویسته سیستم‌ک هه‌ب‌ت، ب‌ئه‌وه‌ی ئهم به‌ره‌مه‌ه‌نانه ک‌نتر ب‌ بکه‌ین.

زه‌واج...!

م‌، هه‌خلیسکا، له‌شه‌ه‌که‌دا د‌ا، چوو‌ه ژ‌ر باری سیستمه داه‌ن‌راوه‌که‌ی ده‌ستی ن‌ر.

بنه‌ه‌تی مه‌سه‌له‌که ئه‌مه‌یه: ته‌نها له‌یه‌ک باردا م‌ ده‌توان‌ بب‌ به‌دایک - به‌ب‌ ئه‌وه‌ی ژن‌تی خ‌ی له‌ده‌ست بدات - ئه‌ویش ئه‌و کاته‌یه، که له‌ده‌ره‌وه‌ی سیستم و پ‌ر‌س‌سه داه‌ن‌راوه‌که‌ی ده‌ستی ن‌ر بچ‌ته‌ده‌ره‌وه.

که‌واته زه‌واج سیستم‌که (ن‌ر/ پیاو) دایه‌ه‌ناوه، ب‌ئه‌وه‌ی له‌گه‌یه‌وه (م‌/ ژن) داگیربکات و بیکات به‌ک‌یل‌ی خ‌ی و هه‌رکات ویستی س‌کسی ل‌ بست‌ن‌ت و چ‌ژی ل‌ ببات و دایکایه‌تییه‌که‌شی ک‌نتر بکات.

(م) یش پاش ئه‌وه‌ی له مملانی یه‌که‌دا د...او، ئیتر ناچار ملکه‌چی ئه‌م سیستمه بووه‌و ورده‌ورده ئازادیی خ...ی بیرچووه‌ته‌وه و ئه‌وه‌تا له سه‌ده‌ی بیست و یه‌کدا وا ت...گه‌یشتووه و پ...ی وایه، که (زه‌واج) تاکه ...گه‌ی ئازادبوون...تی له ک...یلایه‌تی باوک و برا و سیستمه ک...مه‌...ایه‌تییه گشتیه ن...رسالاره‌که. هه‌موو ئه‌م د...ان و بیرچوونه‌وه‌یه‌ش (هه‌...به‌ت به‌داخه‌وه) دیسانه‌وه به ه...ی غه‌ریزه بنه‌...ه‌تییه‌که‌ی م... خ...یه‌تی، که ئه‌ویش دایکایه‌تییه، واته‌ه‌زی له بن-نه‌ها‌تووی م... ب... (بوون- به- دایک)، وای ل... کردووه، ئازادییه‌کانی خ...ی بکات به قوربانیه‌ی غه‌ریزه‌که‌ی.

▪ پرسیاره‌کان:

به‌...ام چ...ن م...، ئازادیی خ...ی کردووه به قوربانیه‌ی غه‌ریزه‌که‌ی خ...ی؟

پاش ئاراسته‌کردنی ئه‌م پرسیارانه‌ی لای خواره‌وه، وه‌...امی ئه‌م پرسیاره جه‌وه‌رییه ده‌ده‌ینه‌وه، ئه‌ویش له...گه‌ی ت...گه‌یشتن له سایک...ل...جیای خ...به‌ختکردن و قوربانیدانی کچ تا ...اده‌ی خ...سوتاندن، له‌پ...ناو گه‌یشتن به کو...، له کاتی عه‌شق و د...داریدا. ئ...ستا که‌واته:

دایکایه‌تی له ده‌ره‌وه‌ی سیستمی زه‌واج بوونی هه‌یه؟ ئه‌وه ژیا‌نی هاوسه‌رایه‌تییه، که مانایه‌ک به دایکایه‌تی ده‌به‌خش...ت، یان دایکایه‌تی د...خ...کی ئ...نت...ل...جیا‌نه‌ی بوونی مر...بی ...ه‌گه‌زی م...یه؟

ئاخ... کچ (کچی کورد به‌تایبه‌ت) له سه‌ده‌ی بیست و یه‌کدا، ه...شتا له‌وه ت... نه‌گه‌یشتووه، که پ...ویستی به‌وه‌یه باشت‌ر له‌و غه‌ریزه‌یه‌ی خ...ی ت... بگات و هه‌و...بدات ئازادیی خ...ی ل...وه به‌ده‌ست به‌...نت، نه‌ک به‌و ه...یه‌وه خ...ی بکات به ک...یله‌ی م...رده‌که‌ی؟

* ده‌مه‌و... بگه‌م به‌چی؟

له‌م وتاره‌دا، هه‌و...ده‌ده‌م له ...گه‌ی خو...ندنه‌وه‌ی (سایک...ل...جیای م...) له‌و نه‌...نییه ت... بگه‌م (هیچ نه‌ب... ب... خ...م، ت... بگه‌م)، که چ...ن غه‌ریزه‌ی دایکایه‌تی له چوارچ...وه‌ی سیستمی ن...رسالارانه‌ی زه‌واجدا، بووه‌ته ه...ی ئه‌وه‌ی (م... / ژن / دایک) له داھ...نان و بیرکردنه‌وه بکه‌و...ت و بب...ته بوون...کی نا...ه‌سەن و خ...له‌ده‌ستداو.

▪ له قوربانیدانه‌وه ب... یاخه‌بوونی پاسیفا‌نه:

کچ، هه‌تا شووی نه‌کردووه، ئاماده‌یه له‌پ...ناو عه‌شقی خ...یدا،

گه وره ترين قوربانى بدات. ئاماده يه سهر كىشى بكات تا ئه وپه ى ياخي بوون. له باوك و برا ياخى ده بىت، له ههر كه سىك بزان ده بيت به كىسپ له به ردهم گه يشتن به مه به سته كه ى، ياخى ده بىت. خى ئه گهر زانى ناتوانىت له ياخي بوونه كه ىدا سهر كه وىت، ئه وكات دىت، له خودى خى هه ده گه ىته وه و ئه نجا به سهر بوونى خى ىدا ياخى ده بىت: يهك ليتر نهوت و ته ىك شقارته. هه موو ئه مه له پىناو گه يشتن به و مه به سته ى كه خى ده يه وىت پى بگات: خى شه ويسته كه ى، عه شقه كه ى، كو ى دى خوازى خى... به ام له استيدا، خا ىكى په نهان لهم نى وه نده دا هه يه، ئه وىش: هه موو ئه م قوربانيدان و ياخي بوونه، ته واوى ئه م نهوت و ته شقارته يه، له پىناو يهك شتدا: غه ريزى دا يكا يه تى. به ى، كچ، ئاماده يه ده ووى خى شه ويسته كه ى ئىستاي بكه وىت، له پىناو يهك شتدا، كه دواتر ههر ئه و شته واى لى ده كات، له ده ست م رده كه ى دواترى هه بىت: دا يكا يه تى!

▪ به رهو (بوون - به - دا يك)

كچ، پاش ئه وه ى ده گات به خى شه ويسته كه ى خى، هشتا كار ىكى ماوه به ئه نجامى بگه يه نىت، ئه وىش ته واو كردنى ئه و ىكايه يه، كه گرتوو يه تيه بهر: تىر كردنى غه ريزه ئىنتىل ىجيه كه ى خى: بوون - به - دا يك.

كچ، پاش ئه وه ى ده گات به دىداره دى خواز ه كه ى، هه موو شت ىكى خى پى ده به خىش: جوانيه كانى، دىنه وا ييه كانى، گهرمى و نهرمىيه كانى، له پا ئه و هه موو دان به خى داگرتن و ئارامگرتن و قوربانيدان به شوومارانى كه تا اده ى ئه وه ى ئاماده يه بى ناو ئاگرىش له گه عه شقه كه ىدا هه نكاو به هه نكاو بىوات. هه موو ئه مەش له پىناو ته نها يهك مه به سته سهره كى و بوونه وىيانى خى، ئه وىش: بوون - به - دا يك و به ده سته نانى دا يكا يه تيه.

▪ به رهو (بوون - به - ژن)

ئيتىر كچ له كچ ىتيه وه، ده يگواز ىته وه بى ژنىتى (بوون - به - ژن) و ئه نجا دواتر و ههر ئه وه نده ى بوو به خاوه نى مندا ىك، ئيتىر ئه و (دا يك) هه به مەش هه موو هاوكى شه كه به سهر خودى خى ىدا ده شك ىته وه و هه رچى ياخي بوون و خى سوتان دىك پىشتر له پىناو گه يشتن به م غه ريزه يه گرتوو يه تيه بهر، به ته واوه تى پىچه وانى ده كاته وه، چونكه چيتىر ئيش ىكى به (خى شه ويست/ دىدار) هكه ى جاران و (م ردى/ پياو) هكه ى ئىستاي نه ماوه.

▪ سيستمه كه به ته واوه تى نا هسه نه:

ل ره وه، ئيتىر (ژنى به دا يكبوو) بهرگه ى هيج شت ىك ناگرىت، وهك: نه ها مه تيه كانى ژيانى خى كه له گه پياوه كه ى و به ه ى

پیاوه‌که‌ی و به بـ نه‌ی (مه‌سه‌له‌ن) دایک و باوکی پیاوه‌که‌یه‌وه
به‌سه‌ریدا دـت، بـیه ئاماده نییه بچوکت‌ترین قوربان‌یی به خـی
بدات، چونکه ئیتر ئه‌و هیچ شتـك له‌ناوه‌وه‌یدا نه‌ماوه، که
پاـی پـوه بنـت بـ قوربان‌یدان، چیتـر ئه‌و به‌تاـ بووه‌ته‌وه له
هموو قوربان‌یدانـك له‌پـناو خـشه‌ویستیدا، خـشه‌ویستییه‌که‌ی
درـینه، چونکه ئه‌و ئه‌م خـشه‌ویستییه‌ی بـیه هه‌بـژاردوو
بـئه‌وه‌ی له‌سیستمه نـرسالارییه‌که بچـته‌ده‌ر، که‌چی‌وا
ده‌بینـ، دیسانه‌وه له‌نـو سیستمـکی مه‌که‌متردا گیرـی
خواردوو: زه‌واج.

ئه‌مه له‌کاتـكـدا‌یه، که ئه‌وه‌ی پـشتر گه‌رمی ده‌کرد بـئه‌وه‌ی له
هموو شتـكـیاخی ببـت، ئـستا‌وا به‌باوه‌شییه‌وه و هیچیش
منه‌تی به‌و پیاوه نه‌ماوه، که ئه‌گه‌ر بوـرـ باسی جیا‌بوونه‌وه
بکات، پیاوـك که بـخـیشی گیرـده‌ی ده‌ستی سیستمه
گاـته‌جاـیه‌که‌ی خـیه‌تی: زه‌واج.

هه‌ربـیه زـربه‌ی ژنان، پاش ئه‌وه‌ی ده‌بن به‌دایک، که‌متر خـیان
له‌قه‌ره‌ی سـکس ده‌ده‌ن له‌گه‌ بـ پیاوه‌کانیان، چونکه له‌دـخـکی
وه‌ها ناـه‌سه‌ندا، چیتـر ژن ئیشـکی گرنگی به‌پیاو نه‌ماوه، تا
چاوه‌وان‌یی لـی هه‌بـت. ئه‌و بـیه سـکس ده‌به‌خشـت، بـئه‌وه‌ی
به‌ره‌مه‌که‌ی بگرـته‌باوه‌ش.

▪ به‌ره‌و تـکـدان‌ی سیستمه‌که:

ئه‌م دـخـه بـ کـمه‌گه‌کانی وه‌ك ئـمه، زـر به‌است ده‌گه‌ـت،
بـیه له‌استیدا (پـرسه‌ی زه‌واج) له‌نموونه‌ی کـمه‌گه‌ی وه‌ك
ئه‌وه‌ی ئـمه، تا سه‌ر ئـسقان له‌دـخـکی پـ مه‌ترسیدا‌یه، ئه‌مه
له‌کاتـكـدا‌یه، که زـربه‌ی مـ/ کـچ/ ژنی کورد، هـشتا به
ته‌واوه‌تیـی خـی نه‌ناسیوه و ئه‌و ئاماده‌یییه‌شی تـدا نییه
بـئه‌وه‌ی خـی بناسـته‌وه، هه‌ربـیه له‌ره‌شه‌وه ده‌بینن ژنان‌ی
کورد له‌قه‌یرانی گه‌وره‌دان. هه‌بـته‌له‌پا ئه‌مه‌شدا پیاوانـك
ئه‌م جـره ژنانه‌ ده‌بن به‌هاوسه‌ر و هاوده‌میان، که هـی له‌بـی
ناکه‌وه.

▪ وه‌همی حه‌وا:

له‌(حه‌وا)وه، ئه‌م غه‌ریزه‌ی دایکایه‌تییه بـ ناو
سایکـلـجیه‌تی ژن شـ بووه‌ته‌وه، به‌هه‌زاران ساـی
سه‌رکو‌تکاری و به‌کـیله‌کردنیشیان، ئه‌وه‌یان لا سه‌لماوه، که
بوونی ئه‌وان ته‌نـ له‌پـناوی ئه‌و غه‌ریزه‌یه‌دا‌یه و هیچی تر..!
مه‌ترسی گه‌وره‌یش له‌وـوه سه‌ریهه‌ـداوه، که ژماره‌یه‌کی که‌می
ژنان، ده‌رك به‌و دـخـه ده‌که‌ن، که هه‌تا کچن پـپـن، هه‌ر که
بوون به‌ژن، ئیتر به‌تاـ ده‌بنه‌وه له‌هموو شتـکی ناوازه،

تهنها شتاك بـيان بمـنـتـهـوه و هـيـانـبـت، مندائـهـكانـيان و شتاكـه، كه پـيـ دهـگوتـرت: داـيـكـايـهـتـيـ.
ژن، له سهـدهـي بيست و يهـكـدا، دهـبـ بير له ئازاديـيـ خـيـ بـكا تهـوه.

▪ هـهـواـنـدـهـوهـي سـيـسـتـمـهـكه:

لـهـم بـوانـگـهـوه، مـن بـه هـمـوـو شـوهـيـهـك (پـرـسـسـي زهـواـج) م پـيـ شتاكـي قهـشمـهـرجاـانـهـيـه و پـيـويـسـتـه گـهـنـجـي كورد، بـه كـهـمـاك عهـقـهـوه بـچـتـه نـو ئـم پـرـسـسـه هـهـخـهـتـنـهـرهـوه، دهـنا پـاش نـ مانـگ و نـ نـ، نه كـچـهـكه ئـو ياخيـه جوانـهـي جارـان دهـمـنـتـهـوه و نه كوـهـكهـش دهـزانـت چـن لهـو دـخـه خـي قورتـار بـكات، چـونـكه ئـهـگـر كـهـمـاك ئـهـخـلاقيـانـه بير بـكهـيـنهـوه، ئـهـوكـات تـ دهـگـهـيـن: تـازـه ئـمـه له دوو كـهـسـي گـاـتـهـچـيـهـوه، بوـويـيـن بـه سـ، كه كـهـسـاك لهـم سـيـه، قوربا نـيـي استـهـقـيـنهـيـه.

▪ بوون-به- داـيـك له دهـرهـوهـي گـاـتـهـجاـيـي:

بوون- به داـيـك له دهـرهـوهـي پـرـسـسـي گـاـتـهـجاـانـهـي زهـواـجـهـوه، ئـهـزـمـوونـاكـي تهـواـو جـياـواـزه، وهـك له بوون- به- داـيـك له چـوارچـوـهـي هـهـمان پـرـسـسـدا، چـونـكه كـچـي بـه - ژن- بووي دهـرهـوهـي زهـواـج، هـهـر له سهـرهـتاوه هـيـچ عهـقـدـاكـي شهـريـعهـتي و ئـهـخـلاقي و ئـم شـتـانـه بـه كوـهـكهـوه پاـهـنـدي نـاكـات، بـيـه نه له سهـرهـتاوه و نه له كـتـايـي پـهـيـوهـنـديـهـكهـيدا (پـهـيـوهـنـديـي كـچ بـه كوـهـهـوه) هـيـچ ئـهـخـلاقيـك و هـيـچ شهـريـعهـتـاك ئـامـادـهـيـان نـيـه، تا دواتر له كـاتـي ياخيـبوون و له دهـمـي بوون-به- داـيـكـدا هـهـست بـه تـكـشـكان و دـانـان لهـلـايـهـن مـرـدهـوه بـگـات بـه ئـهـوجـي خـي.

▪ داواي لـبووردن:

مـن دهـبـ داواي لـبووردنـاكـي گـهـوره له خانـمـي خـم (بهـيـان عهـبدوـلـا) بـكهـم، كه ئـهـگـر هـهـست بـهـوه دهـكـات، مـن بـه هـيـي گـاـتـهـجاـيـي سـيـسـتـمـاكـي وهـك زهـواـجـهـوه فـمـم لـ كردووه، بـه استـي درهـنگ لهـو دـخـه تـگـهـيـشتـووم، دهـنا هـهـر له سهـرهـتاوه هـهـيـ لهـم شـوهـيـهـم بهـرانـبهـر به مـرـفـاك نهـدهـكـرد، كه هـمـوـو ئازاديـهـكـي خـي لهـپـناـو غـهـريـزهـيـهـكـي خـيـدا، تهـسـليـمـي مـن بـكات.